

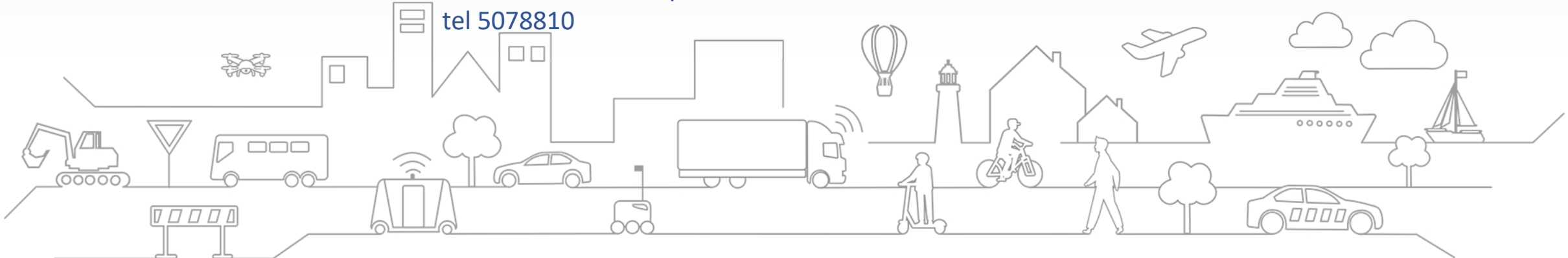

TRANSPORDIAMET

Kas kohalik tee või riigitee?

Kuno Männik
omandiekspert

kuno.mannik@transpordiamet.ee
tel 5078810

Linnade ja Valdade Päev 18.08.21

Avalikult kasutatavad on riigiteed ja kohalikud teed

Avalikult kasutatavaid teid Eestis **40 588 km**

s.h

riigiteed

kohalikud teed

16 668 km

23 920 km

41%

59%

Võrdlus teiste väikese territooriumiga EL riikidega:

riigiteed

kohalikud teed

Läti

34%

66%

Austria

27%

73%

Taani

5%

95%

Avalikult kasutatava tee omaniku õigused

Teeomaniku ülesannetega kaasnevad õigused:

- Kehtestada piirkiirus, massipiirangud, parkimise ja peatumise keelualad ja muu liikluskorraldus
- Otsustada juurdepääsud teelt teeäärsetele kinnistutele
- Otsustada bussipeatuste asukohad, „pargi ja reisi“ parklate rajamine
- Määrata üldplaneeringus, kohalikus eriplaneeringus ja detailplaneeringus kohalikuks liikluseks vajalike teede asukohad
- Kehtestada korrashoiuks nõutav seisunditase teele
- Anda projekteerimistingimused ja ehitusluba tee ehitamiseks
- Otsustada prioriteetidid teede remondiks, tolmuwabaks muutmisel, valgustuse ja kergliiklustee rajamisel
- Lubada või keelata ehitamine tee kaitsevööndis
- Otsustada teemaa kasutamiseks andmine tehnovõrkude ehitamiseks
- Anda luba teel ajutiseks liiklusväliseks tegevuseks (spordivõistlused, kultuuriüritused, laadad jne)

Kui KOV võtab riigilt üle senise riigitee:

- suureneb KOV autonoomia kohaliku elu korraldamisel tee mõjualal
- piirkonna elanikele ja ettevõtetele saab KOV pakkuda paindlikumaid valdkondlikke teenuseid sõltuvalt kohalikest oludest ja prioriteetidest

Kui KOV annab riigile senise kohaliku tee:

- väheneb KOV autonoomia kohaliku elu korraldamisel tee mõjualal
- piirkonna elanikele ja ettevõtetele pakub valdkondlikku teenust tsentraliseeritud riigiamet ühetaoliste üleriigiliste reeglite alusel

Vabariigi Valitsuse suunised

Valitsuskabineti otsus 18.juunil 2020.a.

Päevakorrapunkt nr 4

Riigitee tunnustele mittevastavate teede üleandmisest kohaliku omavalitsuse üksustele
Ettekandja: Taavi Aas

1. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumil jätkata teede üleandmisega kooskõlas **senise halduspraktikaga**, tagades kooskõlas koostatud kilomeetripõhise kalkulatsiooniga kohaliku omavalitsuse üksustele **teede üleandmisel täiendavad teehoiuvahendid**.
2. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumil koostöös Rahandusministeriumiga kavandada õiguslikud ja tehnilised lahendused, et tagada kohaliku omavalitsuse üksustele teede üleandmisel kooskõlas koostatud kilomeetripõhise kalkulatsiooniga proportsionaalselt lisandunud teehoiukohustustele täiendavad teehoiuvahendid.

Õiguslikud lahendid teehoiu rahastamise üleandmiseks

➤ 2021. aasta riigieelarve seadus

§ 10. Eelarveaasta jooksul riigiteede üleandmisel kohalike omavalitsuste finantseerimine

Eelarveaasta jooksul kohaliku omavalitsuse üksusele riigitee üleandmisel eraldab Transpordiamet kohaliku omavalitsuse üksusele vahendid üle antud tee teehoiu kulude katmiseks kuni jooksva eelarveaasta lõpuni.

➤ Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määruse nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord” muutmine

Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määruses nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord ” tehakse järgmised muudatused:

määrust täiendatakse lõikega 8² järgmises sõnastuses:

§ 8². Üle antud endiste riigiteede toetus

(1) Kohaliku omavalitsuse üksusele antakse toetust endiste riigiteede hoiuks 2100 eurot iga **alates 2021. aastast** üle antud kilomeetri kohta, mis korrutatakse lisas 3 toodud tee tüübi, laiuse ning liiklussageduse koefitsiendiga. Sildade eest arvestatakse täiendavat toetust 18 eurot ruutmeetri kohta.

1 km riigitee üleandmisel kohaliku omavalitsuse üksusele kaasnev teehoiu iga-aastane rahastus korrashoiuks ja remondiks

Kattega maantee	3 000 kuni	6 643 €	sh käibemaks 20%
Kattega tänav koos kõnniteedega	10 300 kuni	23 000 €	sh käibemaks 20%
Kruusatee	2 100 kuni	3 613 €	sh käibemaks 20%
Omaette kergliiklustee		2 040 €	sh käibemaks 20%
Sild		18 €/m ²	sh käibemaks 20%

Täpne maksumus määratakse liiklussageduse ja sõidutee laiuse alusel teeregistri andmetel.

Üleandmise aastal annab Transpordiamet (*TRAM*) oma eelarvest rahastuse kuni aasta lõpuni üle KOV-ile

Järgnevatel aastatel eraldatakse samade km rahastuse määrade alusel täiendav teehoiu rahastamine Rahandusministeeriumist KOV-ile toetusfondi määrusega eraldi meetmena.

Kriteeriumid riigitee tunnustele vastavuse analüüsis

Analüüsis hinnatakse **6** kriteeriumi koosmõju:

- ✓ liikluse iseloom, sh kohaliku liikluse ja läbiva liikluse osatähtsus
- ✓ tee tähtsus riigiteede ja kohalike teede võrgu osana
- ✓ ümbersõidu võimalus mööda riigiteid
- ✓ tee ehitus-tehnilised lahendused, sh tehnovõrkude mõju
- ✓ planeeringute ja arengukavade kitsendused
- ✓ ühtse teehoiu ja liikluse korraldamise võimalus ja otstarbekus

Analüüs koostatakse:

- Riigitee üleandmisel kohalikule omavalitsusele või eraomanikule
- Kohaliku tee või eratee üleandmisel riigiteeks
- Teeprojektile riigitee ehitamisel või ümberehitamisel

Riigiteede võrgu **esialgse** analüüsi tulemused

71 kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil paikneb kokku ca 3400 km riigiteid, mis ei vasta riigitee tunnustele.

Riigiteede üleandmise vajadust **ei** tuvastatud:

- 1) Tallinna linn
- 2) Maardu linn
- 3) Keila linn
- 4) Kohtla-Järve linn
- 5) Narva linn
- 6) Viljandi linn
- 7) Jõhvi vald
- 8) Tapa vald

Ca 50 km kohalikke teid vastavad riigitee tunnustele ja KOV saaks taotleda riigile üleandmist.

Indikatiivsed loetelud on MKM-i poolt saadetud tutvumiseks linna- ja vallavalitsustele jaanuaris 2020.a.

Teega kinnisasja omandivahetus on **vabatahtlikult** käivituv protsess ühetaoliste reeglite alusel.

Olemasoleva riigitee kohalikuks teeks üleandmise protsess

- 1) Linna- või vallavalitsuse taotlus MKM-le. Soovitav eelnevalt arutada TRAM-iga
- 2) Riigitee tunnustele vastavuse analüüs TRAM/MKM
- 3) Kui „ei vasta“, siis majandus- ja taristuministri äraütlev käskkiri
- 4) Kui „jah“, siis volikogu otsus ja vajadusel eelnevalt maaüksuste mõõdistamine
- 5) MKM küsib Vabariigi Valitsuselt kirjaliku nõusoleku riigivara otsustuskorras tasuta võõrandamiseks KOV-ile
- 6) Majandus- ja taristuministri käskkiri ja notariaalse lepingu sõlmimine riigiteega kinnisasja võõrandamiseks KOV-ile
- 6) Valduse ja teeomaniku ülesannete üleandmise akti allkirjastamine KOV ja TRAM vahel. Soovitav perioodil aprill-september. Tee peab vastama seisundinõuetele.
- 7) Transpordiameti peadirektori käskkiri teehoiu rahastamise määramiseks
- 8) Jooksval aastal kuni aasta lõpuni perioodi eest rahastamise üleandmine KOV-ile TRAM eelarvest
- 9) Muudatused teeregistris ja muudes andmekogudes

Olemasoleva kohaliku tee riigiteeks üleandmise protsess

-
- 1) KOV taotlus MKM-le. Soovitav eelnevalt arutada TRAM-iga
  - 2) Riigitee tunnustele vastavuse analüüs TRAM/MKM
  - 3) Kui „ei“ , siis majandus- ja taristuministri keelduv käskkiri
  - 4) Kui „jah“, siis volikogu otsus ja vajadusel maade mõõdistamine
  - 5) Majandus- ja taristuministri nõustuv käskkiri ja notariaalse lepingu sõlmimine kohaliku teega kinnisasja riigile omandamiseks
  - 6) Valduse ja teeomaniku ülesannete üleandmise akti allkirjastamine KOV ja TRAM vahel. Soovitav perioodil aprill-september. Tee peab vastama seisundinõuetele
  - 7) Muudatused teeregistris ja muudes andmekogudes

Riigiteede üleandmised 2021

KOV	Üleantavate riigiteede arv ja kogupikkus		Aastane teehoiu rahastamine, €	Haldusmenetluse seis 01.08.21
Tori vald	5 teed	3,2 km	10 532	Üle antud
Viimsi vald	1 tee	1,9 km	22 884	Üle antud
Alutaguse vald	3 teed	6,9 km	22 268	Üle antud
Kihnu vald	2 teed	0,9 km	2 516	VV nõusolek olemas, ministri käskkiri vormistamisel
Hiiumaa vald	12 teed	24,7 km	71 464	Ootab VV nõusolekut, seejärel ministri käskkiri
Anija vald	1 tee	0,4 km	1 325	Ootab VV nõusolekut, seejärel ministri käskkiri
Haapsalu linn	2 teed	2,4 km	7 205	Ootab VV nõusolekut, seejärel ministri käskkiri
Kokku	26 teed	40,4 km	138 194 €	

Kas kohalik tee või riigitee?

Vastus:

olemasoleva tee võimaliku üleandmise otsustab majandus- ja taristuminister kohaliku omavalitsuse taotluse menetlemise tulemusena.

Head arupidamist ja arvutamist!

Aitäh kuulamise eest!

